

ISSN : 1304-0103
e-ISSN : 2548-0405

SOSYAL SİYASET KONFERANSLARI DERGİSİ

JOURNAL of SOCIAL POLICY CONFERENCES

PROF. DR. ÖMER ALPARSLAN AKSU'YA
ARMAĞAN ÖZEL SAYISI

CİLT I

72. SAYI

İSTANBUL
(Basım Yılı: 2018)

Sosyal Siyaset Konferansları = Journal of Social Policy Conferences.-- İstanbul :
İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi, 1948-
c.: şkl., grf., tbl.; 24 cm.

Yılda iki sayı olarak yayımlanan hakemli bir dergidir.

ISSN 1304-0103

e-ISSN 2548-0405

Elektronik ortamda da yayınlanmaktadır:

<http://dergipark.gov.tr/iusskd>

1. SOSYAL SİYASET – SÜRELİ YAYINLAR.

Baskı-Cilt
Hamdioğulları İç ve Dış Tic. A. Ş.
www.hamdiogullari.com
Sertifika No: 35188

İstanbul Üniversitesi Rektörlüğü Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı
tarafından bastırılmıştır.

SOSYAL SİYASET KONFERANSLARI DERGİSİ

Journal of Social Policy Conferences

Yılda iki kez yayınlanan hakemli bir dergidir
This is a peer reviewed and bi-annual journal

Yıl / Year: 2017/1 * Sayı / Issue: 72

ISSN: 1304-0103 / e-ISSN: 2548-0405

İ.Ü. Yayın No / Istanbul University Publ. No: 5116

İktisat Fak. Yayın No / Faculty of Economics Publ. No: 619

Basım Tarihi: Mart 2018

Sahibi / Owner

İstanbul Üniversitesi / Istanbul University

Yayın Sahibi Temsilcisi / Representative for Journal Owner

İktisat Fakültesi / Faculty of Economics

Editör / Editor

Sayım Yorgun, Prof. Dr.

Editör Yardımcıları / Editorial Assistants

Emir Kayacan, Yrd. Doç. Dr.

Muhammet Enes Kayagil, Araş. Gör.

Selcan Peksan, Araş. Gör.

Sera Yıldırım, Araş. Gör.

Yayın Kurulu / Editorial Board

Halil İbrahim Sarıoğlu (Prof. Dr.) / İstanbul Üniversitesi

Mustafa Delican (Prof. Dr.) / İstanbul Üniversitesi

Veysel Bozkurt (Prof. Dr.) / İstanbul Üniversitesi

Seyhun Doğan (Prof. Dr.) / İstanbul Üniversitesi

Zeki Parlak (Prof. Dr.) / İstanbul Üniversitesi

Levent Şahin (Prof. Dr.) / İstanbul Üniversitesi

Sayım Yorgun (Prof. Dr.) / İstanbul Üniversitesi

Emir Kayacan (Yrd. Doç. Dr.) / İstanbul Üniversitesi

Danışma ve Hakem Kurulu / Advisory and Referee Board*

Akar, Şevket Kamil (Yrd. Doç. Dr.) / İstanbul Üniversitesi

Akgeyik, Tekin (Prof. Dr.) / İstanbul Üniversitesi

Alper, Yusuf (Prof. Dr.) / Uludağ Üniversitesi

Alpagut, Gülsevil (Prof. Dr.) / İstanbul Üniversitesi

Altuğ, Figen (Prof. Dr.) / İstanbul Üniversitesi

Aricı, Kadir (Prof. Dr.) / Gazi Üniversitesi

Aykaç, Mustafa (Prof. Dr.) / Kırklareli Üniversitesi

Aytaç, Serpil (Prof. Dr.) / Uludağ Üniversitesi

Başbuğ, Aydın (Prof. Dr.) / Ankara Sosyal Bilimler Üni.

Bayram, Fuat (Prof. Dr.) / Marmara Üniversitesi
Bektaş, Hakan (Yrd. Doç. Dr.) / İstanbul Üniversitesi
Biçerli, Mustafa Kemal (Prof. Dr.) / Anadolu Üniversitesi
Bilen, Mahmut (Doç. Dr.) / Sakarya Üniversitesi
Bozkurt, Veysel (Prof. Dr.) / İstanbul Üniversitesi
Cam, Erdem (Doç. Dr.) / ÇASGEM
Canbolat, Talat (Prof. Dr.) / Marmara Üniversitesi
Çelik, Aziz (Doç. Dr.) / Kocaeli Üniversitesi
Çetin, Başak Işıl (Yrd. Doç. Dr.) / İstanbul Üniversitesi
Çiftçi, Birgül (Prof. Dr.) / Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Delen, Meltem (Prof. Dr.) / İstanbul Üniversitesi
Delican, Mustafa (Prof. Dr.) / İstanbul Üniversitesi
Demirbilek, Sevda (Prof. Dr.) / Dokuz Eylül Üniversitesi
Demirbilek, Tunç (Prof. Dr.) / Dokuz Eylül Üniversitesi
Doğan, Seyhun (Prof. Dr.) / İstanbul Üniversitesi
Ekmekçi, Ömer (Prof. Dr.) / İstanbul Üniversitesi
Erol, Sevgi Işık (Yrd. Doç. Dr.) / Batman Üniversitesi
Ersöz, Halis Yunus (Prof. Dr.) / İstanbul Üniversitesi
Gümüş, İskender (Yrd. Doç. Dr.) / Kırklareli Üniversitesi
Gençler, Ayhan (Prof. Dr.) / Trakya Üniversitesi
Güler, Burcu Kümbül (Doç. Dr.) / Dokuz Eylül Üni.
Gündoğan, Naci (Prof. Dr.) / Anadolu Üniversitesi
Hekimler, Alpay (Prof. Dr.) / Namık Kemal Üniversitesi
Işığçok, Özlem (Prof. Dr.) / Uludağ Üniversitesi
İncekara, Ahmet (Prof. Dr.) / İstanbul Üniversitesi
İyem, Cemal (Doç. Dr.) / Adnan Menderes Üniversitesi
Kağncıoğlu, Deniz (Prof. Dr.) / Anadolu Üniversitesi
Karaaslan, İlknur (Yrd. Doç. Dr.) / Kırklareli Üniversitesi
Karadeniz, Oğuz (Prof. Dr.) / Pamukkale Üniversitesi
Kaya, Pir Ali (Prof. Dr.) / Uludağ Üniversitesi
Keser, Aşkın (Prof. Dr.) / Uludağ Üniversitesi
Korkmaz, Adem (Prof. Dr.) / S. Demirel Üniversitesi
Kutal, Metin (Prof. Dr.) / Gedik Üniversitesi
Mahiroğulları, Adnan (Prof. Dr.) / Cumhuriyet Üni.
Makal, Ahmet (Prof. Dr.) / Ankara Üniversitesi
Man, Fuat (Doç. Dr.) / Sakarya Üniversitesi
Murat, Sedat (Prof. Dr.) / İstanbul Üniversitesi
Ocak, Saim (Doç. Dr.) / Marmara Üniversitesi
Okakin, Neslihan (Prof. Dr.) / Marmara Üniversitesi
Okur, Ali Rıza (Prof. Dr.) / Yeditepe Üniversitesi
Oktay, Elif Yüksel (Prof. Dr.) / Yalova Üniversitesi
Omay, Umut (Prof. Dr.) / İstanbul Üniversitesi
Özdemir, Süleyman (Prof. Dr.) / Bandırma Ony. Eyl. Üni.

Öztürk, Memet Onat (Yrd. Doç. Dr.) / Kocaeli Üni.
Parlak, Zeki (Prof. Dr.) / İstanbul Üniversitesi
Palaz, Serap (Prof. Dr.) / Bandırma Onyedli Eylül Üni.
Saldanlı, Arif (Yrd. Doç. Dr.) / İstanbul Üniversitesi
Saridoğan, Ercan (Prof. Dr.) / İstanbul Üniversitesi
Sariođlu, Halil İbrahim (Prof. Dr.) / İstanbul Üniversitesi
Selamođlu, Ahmet (Prof. Dr.) / Kocaeli Üniversitesi
Suđur, Serap (Prof. Dr.) / Anadolu Üniversitesi
Sümer, Haluk Hadi (Prof. Dr.) / Selçuk Üniversitesi
Seymen, Recep (Prof. Dr.) / İstanbul Üniversitesi
Şahin, Levent (Prof. Dr.) / İstanbul Üniversitesi
Şakar, Müjdat (Prof. Dr.) / Marmara Üniversitesi
Şeker, Murat (Prof. Dr.) / İstanbul Üniversitesi
Şenkal, Abdülkadir (Prof. Dr.) / Kocaeli Üniversitesi
Şenocak, Hasan (Yrd. Doç. Dr.) / İstanbul Üniversitesi.
Tınaz, Pınar (Prof. Dr.) / Marmara Üniversitesi
Tokol, Aysen (Prof. Dr.) / Uludağ Üniversitesi
Uçkan Hekimler, Banu (Prof. Dr.) / Anadolu Üniversitesi
Urhan, Betül (Doç. Dr.) / Kocaeli Üniversitesi
Yavuz, Arif (Prof. Dr.) / İstanbul Üniversitesi
Yolsal, Handan (Prof. Dr.) / İstanbul Üniversitesi

**Soyadına göre alfabetik sırada / in alphabetical order*

İletişim / Correspondence

Adres: İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi
Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü
34452 Beyazıt, Fatih – İstanbul / TÜRKİYE
Tel: (+90 212) 440 00 00 (Dahili: 11500 & 11754 & 11624)
Fax: (+90 212) 440 01 81 / (+90 212) 520 82 86
E-mail: sosyalsiyasetdergi@istanbul.edu.tr

EDİTÖR'DEN...

Değerli Okuyucularımız,

Dergiler, düşüncenin zirve yaptığı yayınlardır. Dergilerde tefekkür yürüyüşüne tanıklık etmenin, o kaynaktan beslenmenin ve o kaynakları beslenmenin değeri biçilemez. Dergileri bu kadar önemli kılan hususlardan bir diğeri ise ortak emeğin ürünü olmasıdır. Birden çok yazara ait çalışmalar bir araya getirilerek, ortak ürün olan dergiler yayımlanır.

Dergimizin iki sayısını (72 ve 73), bölümümüzün emekli öğretim üyelerinden kıymetli hocamız Prof. Dr. Ömer Alparıslan Aksu'ya armağan olarak çıkarıyoruz. Hocamız bilim hayatı boyunca gelir ve servet konuları başta olmak üzere çalışma ekonomisi alanına çok önemli katkılar sundu. Bu katkıları hem özgeçmişinden hem de yazılan anılardan açıkça göreceksiniz. Benim açımdan önemli bir husus, öğrencisi olduğum hocamın armağan sayısını editör olarak hazırlamanın bana nasip olmasıdır. Amacımız dergimizin bu iki sayısıyla bilim dünyasına yeni fikirleri ve bilgileri kazandırmak, hocamıza duyduğumuz sevgi ve saygıyı bu vesileyle bir kez daha somut bir eserle göstermektir.

Dergimizin bu sayısında Ömer hocamız hakkında bir bölüm ile birlikte hakem sürecinden geçmiş beş makale ve diğer yayınlar bölümünde ise üç makale yer alıyor. İlk makale bölümümüz hocalarından Prof. Dr. Mustafa Delican hocamıza ait. **“Uluslararasılaşma ve Küreselleşme Bağlamında Karşılaştırmalı Endüstri İlişkileri: Gelişmeler ve Teorik Yaklaşımlar”** başlıklı makalede endüstri ilişkileri alanında ileri sürülen yakınlaşma tezine yönelik tartışmaları araştıran hocamız, uluslararasılaşma ve küreselleşmenin endüstri ilişkilerinde yol açtığı değişimlerin etkilerini değerlendirmektedir. Teoriler içerisinde yer alan “basit küreselleşme yaklaşımı” ve “kurumsal yaklaşım” yakınlaşma tezi çerçevesinde değerlendirmekte, endüstri ilişkilerinde topyekûn bir yakınlaşma ya da farklılaşma olmadığı, kısmi benzeşme ve bölgesel yakınlaşmaların daha mümkün olduğu sonucu elde edilmektedir. Gerçekten de şu ana kadarki gelişmeler değerlendirildiğinde, tek tip endüstri ilişkileri gerçekleşmiştir.

Bölümümüz öğretim üyelerinden Prof. Dr. Tekin Akgeyik hocamız, **“De-**

vamsızlık Düzeyi ile Çalışan Devamsızlığını Etkileyen Faktörler (Tekstil Çalışanları Üzerine Bir Araştırma)” başlıklı ikinci makaleyi kaleme aldı. Çalışan devamsızlığını etkileyen faktörlere yönelik tekstil çalışanları üzerine yapılan bu araştırmada, devamsızlık düzeyi ile yaş, kıdem, işin niteliği ve medeni durum arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Makalede, çalışan devamsızlığı bireysel, toplumsal ve örgütsel faktörlerin etkilediği bir davranış olarak kabul edilmekte, cinsiyetin devamsızlık üzerinde etkileri olduğu iddia edilmektedir.

Dergimizde yer alan üçüncü makale Yrd. Doç. Dr. Sevgi Işık Erol’a ait. **“Emek-Sermaye Ortaklığı Bağlamında Çalışanların Hisse Senedi Sahipliği Planı: Amerika’dan Örnekler”** başlıklı makalede, mülkiyetin belirli ellerde toplanmasının, çalışanların sosyal refahtan aldığı payı büyük oranda düşürdüğü değerlendirildiği yapılmakta ve çözüm olarak da emek sermaye ortaklığı önerilmektedir. Bu sistem bir taraftan çalışanların, işletme sermayesine ortak olmasını sağlarken, diğer taraftan da işletmenin ihtiyaç duyduğu finansal kaynakları para piyasasına kıyasla daha avantajlı bir şekilde temin etmesini sağlar. Makalede çatışma yerine kucaklaşmanın ve paylaşmanın yaratacağı etkiler öne çıkarılmaktadır.

Dördüncü makalemiz Yrd. Doç. Dr. Nazlı Gamze Aksu Sansar’a ait. Sanırım bir evladın en önemli anılarından ve gururlarından biri, babasının adına çıkarılan bir armağanda makale yayımlayabilmektir. Ömer hocamızın kızı bu mutluluğa erişti ve bilimsel görüşlerini, yazdığı bir makaleyle bizlerle paylaştı. Sansar, **“Kurumsal Yönetim: Borsaların Rolü ve Yatırım Ortamı Üzerindeki Etkileri”** başlıklı makalesiyle borsaların standart belirleme rolünü araştırmış, borsaların öz-düzenleyici rolleri sayesinde belirli konularda uygulamalar geliştirme ve düzenleme yapma yetkisine sahip olduğunu, kurumsal yönetim çalışmaları kapsamında daha fazla rol aldığını ve giderek daha fazla borsanın bu konuya ilişkin projeler geliştirdiğini, bu çerçevede yatırımcılara ürün ve hizmet sağlamak amacıyla çalışmalar yürüttüğünü tespit etmiştir.

Dergimizin bu sayısında yer alan beşinci makale ise Dr. Erkmén Onbulak’a ait. **“Kurumsal Yönetim ve Türkiye Yansımaları”** başlıklı makalesiyle Onbulak, kurumsallaşma kavramını ve Türkiye’deki uygulamaların esaslarını açıklamaya çalışmış, kurumsal yönetimin Türkiye’deki gelişimini ve bu gelişimde etkin rol oynanmış kurum ve kuruluşlar ile süreç boyu

oluşmuş yasal mevzuatı değerlendirmiştir. Çalışmada; kurumsallaşmayı sadece bir iktidar kaybı olarak görmenin bu olguya çok sığ bir bakış açısı yarattığı, aslında kurumsallaşmanın hissedarların sahip oldukları değerlerin sonsuza kadar yaşamasını sağlayabilecek en geçerli ve gerçekçi yönetim metodu olduğu tespitinde bulunmaktadır.

Bu sayımızda Ömer hocamızın özgeçmişi ve eserleri ile kendisinin kaleme almış olduğu **“Penceremden – Modern İktisadı Anlatı-yorum”** başlıklı yazı da yer alıyor. Ayrıca bu sayıda bölümümüzün emekli öğretim üyelerinden çok kıymetli hocalarım Prof. Dr. Metin Kutal ve Prof. Dr. Toker Dereli, Ömer hocamız ile ilgili anılarını bizlerle paylaştılar. Ek olarak Prof. Dr. Ahmet Mucip Gökçen, Yrd. Doç. Dr. Başak Işıl Çetin ve Yrd. Doç. Dr. Mustafa Turhan da Ömer hocamız ile anılarını paylaşan diğer hocalarımız arasında yer aldılar. Yine ülkemizin önemli iktisatçılarından Prof. Dr. Esfender Korkmaz **“Demokrasi ve Kalkınmanın Alt Yapısı: Eğitim”** başlıklı çalışmasıyla; Prof. Dr. Toker Dereli **“Sosyal Diyalog ve Toplu Pazarlık için Görüşme Becerileri (Toplu Pazarlık Taktik ve Teknikleri)”** başlıklı çalışmasıyla; Dr. Harun Kılıç da **“The Legal Systems of Germany and USA Regarding Share- and Stakeholder Capitalism”** başlıklı çalışmasıyla sayımızın diğer yayınları arasında yer aldılar.

Dergimizin diğer sayılarında olduğu gibi katkılarını sunan yazarlara, hakemlere, dergi Yayın Kurulu'na, bu sayının hazırlanmasında desteğini esirgemeyen bölümümüz öğretim üyelerinden Prof. Dr. Meltem Delen'e, sorumlu editör yardımcısı olarak görev yapan Sera Yıldırım'a, dergimizin editör kurulu üyelerine, baskı ve yayımda görev alanlara bu vesileyle bir kez daha teşekkür ediyorum.

Okuyucumuz olarak kalmanız dileğiyle saygılar sunuyorum...

Prof. Dr. Sayım YORGUN

Editör

İÇİNDEKİLER

Table of Contents

Editör'den... (Editorial) <i>Sayım YORGUN</i>	<i>vii</i>
PROF. DR. ÖMER ALPARSLAN AKSU HAKKINDA	
Özgeçmişi	<i>xiv</i>
Eserleri	<i>xiv</i>
Penceremden – Modern İktisadı Anlatı-yorum <i>Ömer Alparслан Aksu</i>	<i>xix</i>
Anılar	
<i>Ahmet Mucip Gökçen'den</i>	<i>lv</i>
<i>Metin Kutal'dan</i>	<i>lviii</i>
<i>Toker Dereli'den</i>	<i>lx</i>
<i>Başak Işıl Çetin'den</i>	<i>lxiii</i>
<i>Mustafa Turhan'dan</i>	<i>lxv</i>

HAKEMLİ MAKALELER / REFEREED ARTICLES

- Uluslararasılaşma ve Küreselleşme Bağlamında Karşılaştırmalı Endüstri İlişkileri: Gelişmeler ve Teorik Yaklaşımlar** (*Comparative Industrial Relations in the Context of Internationalization and Globalization: Developments and Theoretical Approaches*)
Mustafa DELİCAN 1
- Çalışan Devamsızlığını Etkileyen Faktörler (Tekstil Çalışanları Üzerine Bir Araştırma)** (*Factors Affecting Employee Absenteeism (A Study on a Sample of Textile Workers)*)
Tekin AKGEYİK 35
- Emek-Sermaye Ortaklığı Bağlamında Çalışanların Hisse Senedi Sahipliği Planı: Amerika'dan Örnekler** (*Employee Share Ownership Plan in the Context of Labor-Capital Partnership: Examples from America*)
Sevgi IŞIK EROL 55
- Kurumsal Yönetim: Borsaların Rolü ve Yatırım Ortamı Üzerindeki Etkileri** (*Corporate Governance: Role of the Stock Exchanges and Impacts on the Investment Environment*)
Nazlı Gamze AKSU SANSAR 89
- Kurumsal Yönetim ve Türkiye Yansımaları** (*Corporate Management and Reflections in Turkey*)
Erkmen ONBULAK 101

DİĞER YAYINLAR

Demokrasi ve Kalkınmanın Alt Yapısı: Eğitim

Esfender KORKMAZ

127

Sosyal Dialog ve Toplu Pazarlık için Görüşme Becerileri (Toplu Pazarlık Taktik ve Teknikleri)

Toker DERELİ

145

The Legal Systems of Germany and USA Regarding Share- and Stakeholder Capitalism

Harun KILIÇ

171